

13 . Albești | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2007

Anul: 2007

Cod RAN: 60954.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic

Autori: Maria Bărbulescu, Livia Buzoianu, Laurențiu Cliante, Alexandru Nicolae

Instituții: Universitatea "Ovidius", Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia

Rezumat

Campania de cercetări arheologice de la Albești din 2007 și-a propus: verificarea măsurătorilor și înregistrărilor grafice din spațiul cuprins între SB, c.42 și SB, c.62 (latura de E a turnului); efectuarea unui sondaj perpendicular pe latura de S a turnului (în SA, c.56) pentru stabilirea fazelor și tehnicilor de construcție ale fortificației în acest punct; deschiderea unor carouri noi în sectorul A (respectiv c.12 și 19); executarea unor lucrări de conservare primară pentru încăperile situate pe latura de V a incintei a II-a din sector B.

Raport

Campania de cercetări arheologice de la Albești din 2007 și-a propus: verificarea măsurătorilor și înregistrărilor grafice din spațiul cuprins între SB, c.42 și SB, c.62 (latura de E a turnului); efectuarea unui sondaj perpendicular pe latura de S a turnului (în SA, c.56) pentru stabilirea fazelor și tehnicilor de construcție ale fortificației în acest punct; deschiderea unor carouri noi în sectorul A (respectiv c.12 și 19); executarea unor lucrări de conservare primară pentru încăperile situate pe latura de V a incintei a II-a din sector B.

Secțiunea perpendiculară pe latura de S a turnului

Secțiunea este deschisă la 3,25 m de la colțul de SE al turnului; este perpendiculară pe latura de S a turnului. Dimensiuni: 2 x 1,25 m. Fața zidului constă în două asize:

- 1,05 x 0,45 m (asiza superioară);
- 0,83 x 0,28 (asiza inferioară).

Asiza inferioară iese în afară cu 0,04 m și are aspect de plintă. Blocul inferior are fața exterioară neprelucrată; la baza lui – pietre și stâncă fărâmată. Situația profilului de V:

- 0,28 -0,36 m (grosimea stratului) - pământ negru vegetal;
- 0,60 m - dărâmtură de calcar (grosimea stratului de dărâmtură este de 0,30 - 0,35 m);
- lentilă de arsură (0,05 m grosime);
- 0,06 - 0,10 m (grosime) – pământ galben tasat (lutuială);
- 0,83 -1,22 m – pământ negru granulos.

În apropierea turnului dărâmtura coboară până la nivelul plintei. Lentila de arsură urmează în linie continuă sub dărâmtură pe o lungime de 1,50 m; pe ea apar și urme de cărămidă nearsă. Stratul de calcar coincide cu perioada de construcție a suprastructurii turnului.

Situația pe profilul de E:

- 0,20 m – strat vegetal;
- strat gros de calcar fărâmat (gr.=0,50-0,52 m);
- arsură (lentilă groasă de 0,03 m);
- lutuială din pământ galben (gr.=0,04 m);
- pământ granulos cu pigmenți de calcar (gr. stratului=0,30 m);
- la -1,20 m – pietre neregulate.

Profilele desenate verifică profilul de S în SB, c.49-56 și profilul a, prelungit spre colțul turnului.

Situația înregistrată în exteriorul turnului în noul sondaj coincide cu cea înregistrată anterior în interiorul turnului (unde NI de locuire este marcat de o podină din lipitură de argilă, groasă de 0,03-0,04 m, așezată pe un strat de pietriș). Se verifică totodată și constatarea că fundația turnului este așezată pe un strat de pietriș plasat pe stâncă. Situația este mai clară pe profilul de E, unde sunt vizibile două nivelări:

- nivelarea (tasarea) superioară în care intră și piatra din colțul de SE al sondajului este ultima nivelare din așezare;

- nivelarea (tasarea) inferioară atinge plinta;

- între cele două nivelări este o lentilă groasă de arsură situată pe un nivel de pământ galben tasat.

Cele două nivelări (tasări) de piatră, pe profilul de V s-au contopit (lentila de arsură + pământ este aici mai subțire).

Sondajul a fost prelungit și în interiorul turnului, pe direcția S/N. La -0,10 - 0,15 m s-a dat deja de stânca fărâmată.

SA, c.19

În SA, c.19, la -0,20 m suprafața caroului este ocupată de piatră. Caroul este traversat de zidul de V al locuinței din SA, c.13-20. Zidul continuă sub martor și se închide în SA, c.18. Dimensiuni: L= 4 m; l=0,65 m; h păstrată=0,30 m. În partea de E zidul este limitat de un pavaj de dale cu suprafața de 3,40 x 1,20 m. El corespunde pavajului inferior din c.32 și 39, cercetate în campania 2005.

Atât zidul locuinței cât și pavajul din interiorul ei au fost suprapuse de un nou pavaj (pavajul superior), surprins spre profilul de S al caroului. Pavajul superior este păstrat pe o lungime de 4 m și are lățimea de 0,80 m. Un șir de pietre ordonate (aliniat) apar de-a lungul profilului de E. Ele pot marca o recompartimentare în interiorul locuinței sau corespund (mai sigur) pavajului superior. În colțul de NE al locuinței au fost recuperate mai multe materiale între care un lekythos aproape întreg și o căniță.

Situația profilelor pe cele 4 laturi ale caroului:

profilul de N:

- 0,15 m - vegetal
- 0,35 m - dărâmtură
- 0,45 - zid
- 0,50 m - pavaj

profilul de E:

- 0,30 m – vegetal și dărâmtură
- 0,30 - 0,40 m – pavajul superior

profilul de V:

- 0,45 m – vegetal (aspect de groapă)

- 0,45 - 0,65 m - dărâmtură
- 0,65 - 0,80 m (pământ granulos)

profilul de S:

- 0,20 m - vegetal
- 0,40 m – pavajul superior

SA, c.12

Caroul este traversat pe direcția S-N de un zid din pietre mici și mijlocii, legate cu pământ. Dimensiunile zidului: $L=4$ m ($> 4,07$ m); $l=0,60$ m; h păstrată= $0,42$ m. Zidul se află la $1,42$ m de colțul de SV al caroului. Este zidul de E al locuinței conturate în carourile 13-20; el nu se plasează pe linia zidului din SA, c.11. Între zid și martorul de V al caroului apar pietre mari de pavaj. Dimensiunile dalelor: $0,47 \times 0,38$ m; $0,57 \times 0,32$ m; $0,48 \times 0,43$ m. Pavajul apare la $-0,45$ m de la nivelul actual de călcare. Suprafața pavajului: $1,47 \times 1,48$ m. Corespunde pavajului inferior din carourile de la S și pavajului din SA, c. 13. Spre profilul de V apar mai multe nuclee de pietre. Mai bine conturată este o aglomerare cu aspect de platformă, păstrată la $1,02$ m de la colțul de NV al caroului. Aglomerarea se păstrează pe o lungime de $0,96$ m și lățime de $0,38$ m; ea stă pe un strat gros de pământ.

SA, c.12 reprezintă interiorul locuinței delimitate (latura de N) în SA, c.13-20.

SA, c.20-27

La demontarea martorului dintre cele două carouri apare zidul de E al locuinței L2 și colțul pe care îl face cu zidul de N. Lângă zidul de E apare o vatră rectangulară. Deci locuința L2 are zidul de E în martorul din SA, c. 20-27 ($L=2,35$ m, $l=0,54$ m, $h=0,45$ m); zidul de N - în SA, c.27, zidul de V - în SA, c.27-34 (martor). Dimensiunile vetrei: $L=1-1,45$ m; $l=0,78$ m. Între zidul de V al locuinței L1 și zidul de E al locuinței L2 apare o platformă de piatră cu dimensiunile: $L=1$ m; l (de la martor)= $0,56$ m; $h=0,50$ m. O a doua platformă între cele două locuințe este înregistrată în SA, c.19, spre profilul de S al caroului (platforma intră în martorul din SA, c.19-26); lungimea ei este de $0,80$ m.

Platformele pot indica niște terasări; distanța între ele este de $4,90 > 5,20$ m.

Locuința L1 are intrarea pe latura de N, lată de $0,85$ m, la $2,75$ m de colțul de NV al încăperii.

Vatra este constituită din două lipituri între care se află un strat de pământ de $0,07$ m. Latura de N a locuinței L2 este întreruptă de o intrare lată de $0,60$ m. Spre limita de V a locuinței L2 apar dale mari de piatră, ce ocupă o suprafață de $1,85 \times 1,45$ m. Dimensiunile dalelor: $0,68 \times 0,57$ m; $0,52 \times 0,38$ m; $0,50 \times 0,42$ m.

Numerotarea locuințelor din sectorul A s-a făcut de la E la V:

L1: zidul de E = $8,5$ m; V = $9,20$ m > 12 m; N = $6,70$ m; S = $6,40$ m.

L2: E = $2,20 > 9$ m; V = $2,60$ m (dimensiunea totală va fi înregistrată după demontarea martorilor SA, c. 27-34 și eventual SA, c. 26-33); N = $5,90$ m > 9 m; S = $5,20$ m.

L3: E = $9,20$ m; V = $9,20 > 13,10$ m; N = 7 m; S = 7 m.

Între L1 – L2 distanța este de $0,90$ m; între L2 – L3 = $0,70$ m.

Spre N sunt desființați martorii din SA, c. 13-14, 20-21, 27-28 și 33-34. Din dezafectarea lor a rezultat talpa unui zid din blocuri de piatră așezate transversal. Zidul este paralel bordurii pavajului de la exteriorul incintei a II-a. Zidul urmează direcția V-E și se oprește în zidul transversal N-S care suprapune pavajul din SA, c. 14.

Dimensiunile zidului rezultat din dezafectarea martorilor: $L=11,80$ m (în SA, c.27) $> 13,30$ m (în SA, c.34); $l=1$ m. Pe această talpă apare urma unui zid mai retras, lat de cca. $0,80$ m. Zidul mai îngust limitează spre S locuința L4 (cercetată în campania 2006). Între zid și bordura străzii paralelă incintei din SB distanța este de $2,30$ m (+ pavaj = $4,70$ m; ultima valoare reprezintă distanța de la incinta de S din SB); între zidul dezafectat și locuința L1 distanța este de $2,40$ m.

Situația de la zidul de S al incintei II din SB și locuințele din SA:

- etapa II - incinta a II-a ($l = 1,45 \text{ m}$)
- etapa III1 - pavaj exterior din piatră mărunță ($4,10 \text{ m}$ – de la paramentul de N al incintei); bordură lată ($4,70 \text{ m}$); pavaj dale mari ($+ 3,25 \text{ m} > 8 \text{ m}$)
- etapa III2 – zid paralel incintei de S
- etapa III1 – spațiu liber (arteră de circulație)
- etapa III1 – zidurile de N ale locuințelor L1-L3.

Spațiul liber era spațiul exterior locuințelor; vatra din SA, c.13 este plasată în acest spațiu și poate aparține locuinței L1. Locuința L4, care suprapune pavajul, este ultima amenajare din etapa III. Pentru locuințele L1-L3 presupunem cel puțin două faze.

SA, c.6 și 7

Se realizează un profil pe direcția S-N, perpendicular pe incinta II din SB. În dreptul diviziunii de 3 m (de la incintă) avem următoarea succesiune (valorile reprezintă grosimi ale straturilor):

- $0,25 \text{ m}$ – piatră mare de la bordură;
- $0,07 \text{ m}$ – strat de pământ;
- $0,12 \text{ m}$ – dărâmtură;
- $0,20 \text{ m}$ – tasare;
- $0,30 \text{ m}$ – strat de pământ.

În apropierea incidenței profilului cu zidul de incintă (valorile reprezintă adâncimi măsurate de la suprafața solului):

- $0,16 \text{ m}$ – pavaj piatră mărunță;
- $0,20 \text{ m}$ – strat de pământ;
- $0,30 \text{ m}$ – tasare (piatră + cărămidă);
- $0,40 \text{ m}$ – pământ;
- $0,50 \text{ m}$ – tasare (corespunde mijlocului primei asize a paramentului exterior);
- $0,70 \text{ m}$ – pământ.

Tasarea inferioară corespunde momentului construirii incintei; tasarea superioară corespunde amenajării pavajului.

Situația în dreptul vetrei (valorile înregistrează grosimi ale stratului):

- $0,11 \text{ m}$ – vatră (constă din lipitură pe strat de pământ); grosimea = $0,11 \text{ m}$;
- $0,16 \text{ m}$ – tasare de piatră + cărămidă (tasarea continuă și la Sud de vatră);
- $0,40 \text{ m}$ – pământ.

Verificarea înregistrărilor din SB, c.42-62

Pentru verificarea datelor se curăță suprafața dintre zidul ? și turn; se lucrează mai ales asupra dărâmăturii din SB, c. 42. Zidul ? face colț spre V; se delimitează în această direcție un spațiu care ține până în dreptul prăbușirii incintei (SB, c.41). La N un pavaj acoperă zidul ? și se oprește la zidul în T; sub pavaj în SB, c.43, apare un zid oblic pe direcția N-V. Din dărâmătura din SB, c.42 s-au recuperat mai multe ștampile de Sinope. Zidul în T stă pe stâncă; el pare contemporan prin maniera de construcție cu zidul porții și cu incinta a II-a.

Lucrări de conservare primară

Au fost curățate și ulterior consolidate primar zidurile ?, ? și ? care delimitează compartimentările din

partea de V a sectorului B (respectiv L12, L13, L14).

În sectorul A a fost consolidat zidul lung rezultat din dezafectarea martorilor, pe linia c.14-21-28 și zidurile de N ale locuințelor L1 și L2.

Informații suplimentare online

[Raportul 3825 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
